



دفتر اطلاع رسانی ریاست جمهوری عراق اعلام کرد

## رئیس جمهور جدید عراق فردا به تهران می آید

گروه سیاست: رئیس جمهور عراق فردا به تهران می آید و با همتای ایرانی خود دیدار می کند. «ایسنا» نوشته که دفتر اطلاع رسانی ریاست جمهوری عراق اعلام کرد که برهم صالح، رئیس جمهور جدید عراق، در یک سفر منطقه ای رسمی عازم تهران خواهد شد...

صفحه ۲

شنبه ۲۶ آبان ۱۳۹۷ • ۹ ربیع الاول ۱۴۴۰ • ۱۷ نوامبر ۲۰۱۸



تحلیل «شرق» از خداحافظی مسعود نیلی، استراتژیست اقتصادی دولت

# میراث دستیار ویژه روحانی

دودانگه: طیب نیا و نیلی شبیه هم فکر می کنند و هر دو لیدر اقتصادی دولت بودند



صفحه ۶

تعطیلی، طرحی که باید تداوم یابد

## تأکید مراجع عظام بر عزاداری روز شهادت امام یازدهم

گروه سیاست: هم زمان با سالروز شهادت امام حسن عسکری (ع)، مردم ایران زمین با توجه به تعطیلی این روز در مجالس عزاداری و سوگواری شرکت می کنند و این مصیبت را به امام عصر(عج) تسلیت می گویند. با روی کار آمدن سلسله صفویه و رسمی شدن...

صفحه ۲

سال شانزدهم • شماره ۳۲۹۳ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

### سرمقاله

#### گرانگاه سیاست های پوپولیستی

احمد غلامی . سردبیر



با مقایسه ای ساده میان دولت های بعد از انقلاب به راحتی می توان پی برد، همه رؤسای جمهور این دولت ها دردی مشترک داشته اند. آنان

بر این باور بوده و هستند که دستانی نامرئی نمی گذارند آنان به اهدافشان برسند. عده ای در سیاست گذاری ها، برنامه ها و کارهای اجرایی آنان کارشنکی کرده و به قولی سنگ اندازی می کنند. این دستان نامرئی تلاش می کنند تا دولت ها به هدف غایی شان نرسند. در این میان شاید دولت سازندگی هاشمی رفسنجانی، کمتر از دیگران از این درد نالیده است و دولت اصلاحات بیش از هر دولت دیگری فریاد برآورد که نمی گذارند ایده هایش محقق شود. حتی دولت احمدی نژاد هم از این قاعده مستثنا نبود؛ در صورتی که قرار بود استثنا باشد. دولت روحانی نیز مانند اسلاف خود این گونه است. از این رو است که اطرافیان روحانی همواره به او توصیه می کنند با مردم سخن بگویند و از دستان نامرئی ای پرده بردارند که نمی گذارند کارها بر وفق مراد انجام گیرد. این توصیه ها رؤسای جمهور را مکلف می کند پیش از پاسخ گویی دست به افشاکاری برند؛ کاری که الزاما وظیفه رئیس جمهور نیست. شاید در مواردی حساس، ضروری و متناسب با موضوع این انتظار از رئیس جمهور معقول باشد اما عیان کردن دست های پنهان کار نهادهای قدرتمند اجتماعی و در یک کلام نهادهای مردمی است. نهادهایی که نمی گذارند مردم از سیاست حذف شوند و بالاترین این نهادها در یک جامعه نوین احزاب هستند. نهادهای سیاسی سنتی بخش کوچکی از یک جامعه را نمایندگی می کنند اما نهادهای جامعه سیاسی نو باید مشارکت توده مردم را سامان بدهند. شاخص یک جامعه سیاسی نو حزب سیاسی است، حتی گروه ها و جناح های سیاسی ای هم که در جامعه وجود دارند و برای کسب قدرت رقابت می کنند، جای خالی حزب را پر نخواهند کرد. حزب به معنای سازمان، دستاورد سیاست امروز است. به تعبیر رودلف، پرفسور در علوم سیاسی: «انتقال از سیاست مبتنی بر منزلت به سیاست مبتنی بر عقیده با وجود حزب سیاسی خلق می شود». گاه جالی خالی حزب را نهادهای دیگر پر می کنند و گاه این مسئولیت بر دوش بالاترین نهادهای اجرایی کشور گذاشته شده و دور از انتظار نیست این مطالبات در شکل های مختلف از انجمله افشاکاری دستان نامرئی بدون پاسخ بماند. مردم کوچه و بازار، همواره این پرسش را مطرح می کنند که مگر آنهایی که سرکار می آیند، شرایط را نمی دانند؛ اگر می دانند و می آیند، چرا تغییری در آن ایجاد نمی کنند. به روحانی نیز بسیاری توصیه می شود که با مردم حرف بزند و به مردم شفاف بگوید چه کسانی نمی گذارند دولت کار کند. این مهم نیست که این توصیه ها اغلب بدون پاسخ مانده است، مهم این است که این توصیه ها جامعه سیاسی را به سمت توده های شدن سوق می دهد. آرایش جامعه سیاسی ایران استعداد بسیاری برای توده های شدن دارد. از سوی دیگر تمایلی تاریخی در مردم ایران وجود دارد که مطالبات خود را بیش از آنکه از طریق نهادهای سیاسی و اجتماعی طلب و پیگیری کنند، از کسانی بخواهند که حی و حاضر رویه روی شان ایستاده اند. به تعبیر کسور هاوزر، جامعه شناس و نویسنده کتاب سیاست جامعه توده ای: «توده ها برای بسیج شدن در اختیار رؤسای دولت اند و رؤسای دولت نیز متقابلا در معرض نفوذ توده ها قرار دارند». از دل تکرار این گونه مواجعات با دولتی اقتدارگرا سر بر خواهد آورد با جامعه ای توده ای. در یک جامعه توده ای مشارکت سیاسی ساختار ندارد و ناپایدار، بی هنجار و بیاری به هر جهت است.

ادامه در صفحه ۴

### خانواده محترم نوربخش

مصیبت درگذشت مرحوم دکتر سیددقی نوربخش را تسلیت عرض می کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

### خانواده محترم تاج الدین

مصیبت درگذشت مرحوم عبدالرحمن تاج الدین را تسلیت عرض می کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

### یادداشت

#### نوربخش و اصالت

حوزه ها نیز به مسئولیت اجتماعی خویش واقف بود و خود را به شرکت در جلساتی که خارج از حیطه وظایف قانونی او بود، ملزم و موظف می دانست. عضویت در شورای مشورتی استان خراسان جنوبی از آن جملیه بود که به طور مستمر در آن شرکت می کرد و از هر گونه راهکاری درباره رفع محرومیت در این خطه از کشورمان دریغ نمی کرد. دفتر کارش حیطا خلوت سیاست نبود که برعکس در را به روی هر نوآوری می گشود و از بضاعت شخصی اش خرج کمبدهای اجتماعی می کرد. دکتر نوربخش نمونه مدیری بود که در محاسبه حقوقش از جدول ضرب مالی که منجر به اعداد نجومی می شد، حاصل ضرب نداشت و به ضرس قاطع و بنا بر مستندات، اولین مدیر دولتی ای بود که هنگام ورود به سازمان متبوعش، قلم را به کسر حقوقش که در دولت قبلی به اسراف و به غلط با مبلغ هنگفتی پایه گذاری شده بود، چرخاند و از آن درباره بزرگنمایی خویش، امتیاز رسانه ای نگرفت. از عجایب روزگار است مدیری که خارج از سازمانش درآمدی کافی از دسترنج خویش با تلاش های تخصصی و شبانه روزی نداشت، بطور در این سازمان پر حاشیه با رضایت کامل به خدمت رسانی مشغول بود؟! اهل هیچ توصیه پذیری و حاشیه نویسی بر توصیه های دیگران نبود و اعتقادی داپسندانه در راه اندازی امور مربوط به تأمین و امنیت اجتماعی داشت که این از او چهره ای آرام و مسئولیت پذیر به بیرون معرفی می کرد. دکتر نوربخش اصل بود چون اصالت را شرط اساسی در اجرای قانون، مدیریت و تأمین اجتماعی می دانست و معتقد بود در این حوزه کسی در مقام مدیر ماندگار است که اصالت را بر سیاست ترجیح دهد.



وحید معتمدنژاد  
فعال فرهنگی

اصالتش از وجود و بطن خانوادگی اش و نیز شهر فرهنگ خیز کویسر، بیرجند بود که عیارش صداقت و پاک دستی است و از تمام آنچه امروز به عملیات زیرمیزی مشهور است، در اطراف میز کارش هیچ نوعی در جریان نبود و تنها جریان روان و شفاف رفق و وقت امور مربوط به حوزه تأمین اجتماعی در سیر مأموریت و وظایفش جاری بود. از خوندنمای پرهیز می کرد و به نمایه های رشد و توسعه شاخص های امنیت و تأمین اجتماعی توجه وافر داشت. تأمین اجتماعی را به مثابه صندوق ذخیره ای نمی پنداشت که باید از آن در مواقع اضطراری برداشت کرد که در مسیر مأموریت های کاری به این حوزه از زاویه آسیب های اجتماعی و ابزار و روش مقابله با این پدیده زشت، نگاهی متفاوت می افکند. دغدغه تراز مالی سازمان را همیشه در سر می پروراند و از افت شدید اندوخته صندوق در اختیارش به شدت دلبره داشت و زمان را با این تفکر سپری می کرد. از او به عنوان دوست، دل نگرانی اش را در روابط شخصی حتی در مطبخ به وضوح دیده بودم. این خاطره را در شب عید گذشته در ذهن دارم که مدام به کسری آنچه باید در پایان سال در سازمانش در حال رشد باشد، می اندیشید و در حوزه رسانه هم تعاملی مثبت نگر و مثبت اندیش داشت و از اهالی رسانه به عنوان عضو غیرموظف سازمان تأمین اجتماعی یاد می کرد و بر همین اساس هیچ گاه از ورود خبرنگار به دفتر کارش ابایی نداشت. در سایر

### یادداشت

#### مدیریت عالی خدمت به محرومان

ندارد، به ویژه در کشورهایی مانند ایران که به دلیل بویایی های خاص در معرض تهاجم نیز هستند، ترجیح و نسخه درمان آن است که دولت همه توان خود را برای رسیدگی به افشار مستضعف و محروم جامعه به کار گیرد و ضروری است بر اقدامات حمایتی و امدادی جلوگیری شود. دکتر نوربخش پزشکی حاذق و مهربان بود که با تسلطی که بر آخرین دستاوردهای فوق تخصصی پزشکی و به ویژه جراحی زانو داشت، برای حفظ و ارتقای توان علمی و عملی خود در تراز جهانی این دانش تلاش می کرد. او پزشکی را وقف التیام درد مردم به ویژه محرومان و فقرای جامعه کرده بود، روزهای یکشنبه به صورت ناشناخته، گمنام و رایگان در محدوده شهرری و مناطق پایین شهر تهران در خدمت بیماران بود و دوشنبه ها را به طور معمول از ساعت ۲۱ تا دو بامداد در خیابان کارگر شمالی در مطبی ساده تر از آنچه در شهرستان های محروم ایران مشاهده می شود، به مداوای دردمندان می پرداخت. دکتر نوربخش که نیلی از حقوق اندک خود را به بیت المال برمی گرداند، نسبت به حقوق نامتوازی منابع و مصارف این سازمان و نظام حمایتی کشور بیش از گذشته آشکار شده است، حقوق بازنشستگان و سلامت و بیمه کارگران حقوق و کارفرمایان را ساماندهی و به روزرسانی کند. دکتر نوربخش تسلطی کم نظیر و حرفه ای بر امور بیمه ای و روندهای نوین این صنعت در دنیای کنونی داشت و با زوایای پیدا و پنهان این صنعت پیچیده، روزگارهای تلخ و شیرینی تجربه کرده بود. در اوج سیطره بحران بی اعتمادی بر قیمت ها، نرخ ارز و فعالیت های اقتصادی کشور از ماه گذشته در آخرین دیدار، او با تسلط و وقار از اینکه توانسته بود در پایان هر ماه حدود هشت هزار میلیارد تومان حقوق بازنشستگی و هزینه درمان کارگران و مطالبات دارو و بیمارستانی آنها را در این اوضاع نابسامان پرداخت کند، خداوند بزرگ را شاکر بود و از قول یکی از مدیران و صاحب نظران باسابقه اتحادیه بین المللی تأمین اجتماعی (ISSA) که سازمانی راهبردی برای تأمین اجتماعی کشورها و دیارتان های دولتی است، توصیه می کرد در روزگاری که توطئه اتاق های فکر اقتصادی در چین، آمریکا و اروپا اوضاع اقتصادی و اجتماعی جهان را ناپایدار کرده اند و قاعده و منطق کلاسیک و قدیم توان پاسخ به مسائل و مشکلات جدید ناشی از آنها را



ابراهیم پای سلامی  
عضو هیئت علمی  
دانشگاه تهران

دکتر سیددقی نوربخش، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، رئیس انجمن جراحان ارتوپد ایران و عضو شورای عالی نظام پزشکی کشور از میان ما پر کشید و رفت. در این روزگار که مدیریت تخصصی، خدمت به فقرا، پاکدستی و ساده زیستی گوهری کمیاب است، او از جمله مدیرانی بود که با تعهدی کم نظیر، اعتماد و پشتکاری خستگی ناپذیر را سرلوحه کار خود قرار داد و با رویکردی عالمانه و توأم با صبوری، اخلاق و مردم داری سازمان تأمین اجتماعی را که با پوشش بیش از ۴۰ میلیون نفر و گستره صدها شرکت بزرگ، عظیم ترین بنگاه اقتصادی و اجتماعی غیردولتی کشور است، از تلاطمی سهم آکین که در آن یکشنبه های سیاه رقم خورده بود، به آرامشی اطمینان بخش رساند.

نوربخش مدیری توانمند و برخاسته از بطن سازمان تأمین اجتماعی بود که توانست با وجود همه محدودیت ها و در زمانه دشواری که نامتوازی منابع و مصارف این سازمان و نظام حمایتی کشور بیش از گذشته آشکار شده است، حقوق بازنشستگان و سلامت و بیمه کارگران و کارفرمایان را ساماندهی و به روزرسانی کند. دکتر نوربخش تسلطی کم نظیر و حرفه ای بر امور بیمه ای و روندهای نوین این صنعت در دنیای کنونی داشت و با زوایای پیدا و پنهان این صنعت پیچیده، روزگارهای تلخ و شیرینی تجربه کرده بود. در اوج سیطره بحران بی اعتمادی بر قیمت ها، نرخ ارز و فعالیت های اقتصادی کشور از ماه گذشته در آخرین دیدار، او با تسلط و وقار از اینکه توانسته بود در پایان هر ماه حدود هشت هزار میلیارد تومان حقوق بازنشستگی و هزینه درمان کارگران و مطالبات دارو و بیمارستانی آنها را در این اوضاع نابسامان پرداخت کند، خداوند بزرگ را شاکر بود و از قول یکی از مدیران و صاحب نظران باسابقه اتحادیه بین المللی تأمین اجتماعی (ISSA) که سازمانی راهبردی برای تأمین اجتماعی کشورها و دیارتان های دولتی است، توصیه می کرد در روزگاری که توطئه اتاق های فکر اقتصادی در چین، آمریکا و اروپا اوضاع اقتصادی و اجتماعی جهان را ناپایدار کرده اند و قاعده و منطق کلاسیک و قدیم توان پاسخ به مسائل و مشکلات جدید ناشی از آنها را

ادامه در صفحه ۴

### حادثه

با درگذشت ناگهانی نوربخش و تاج الدین

## برنامه های مدیر تأمین نیمه تمام ماند

علل سانحه منجر به فوت  
رئیس سازمان تأمین اجتماعی مشخص شد

صفحه های ۱۱ و ۱۲

### تیتراها

قانون بازنشستگی دامن وزارت خارجه را هم گرفت

## ۳ سفیر برگشتی

صفحه ۱۵

برهم زدن جلسه سخنرانی علیرضا بهشتی  
در نکوداشت پدر

## مظلومیت

## ناتمام بهشتی

صفحه ۳

اعتراض کارگران شرکت کشت و صنعت نیشکر  
هفت تپه به وضعیت نامناسب این شرکت ادامه دارد

## تشییع هفت تپه

صفحه ۴

گزارش «شرق» از آغاز گفت وگویی ملی

## نقشه راه

## آینده سیاسی ایران

صفحه ۲

### حرف اول

#### آخرین پرده عشق

محمد امین سازگار تژاد  
معاون حقوقی و پارلمانی وزارت رفاه



وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در کمتر از ۱۸ ماه چهار بار در معرض رأی اعتماد مجلس محترم و نمایندگان آقای شریعتمداری پی بدیل این انسان بزرگ و خدوم چالش ها و دغدغه های نمایندگان بر محور سازمان تأمین اجتماعی و زیرمجموعه های آن بود. در این سوی ماجرا مردی سکنداری رهبری و هدایت این سازمان ملی را بر عهده گرفت که از ویژگی های مختصر به فردی برخوردار بود. جراحی بی نظیر در کسوت پزشکی، مدیری لایق و از هر نظر شایسته، خلاق، پیگیر و صبور در همه فرازا و فرودها. من در سال هایی که به عنوان مدیر کوچکی در تعامل و ارتباط با مدیران ملی کشور انجام وظیفه کردم، عشق و علاقه وافر که ایشان به سازمان تحت مدیریت داشت، ندیده ام و این از شاخصه های بی بدیل این انسان بزرگ و خدوم بود. سه شنبه ظهر بود که خدمت ایشان رسیدم، با هم درباره آینده و سرنوشت سازمان بزرگ تأمین اجتماعی صحبت کردیم؛ از وزیر جدید آمده و از تغییر مدیران می گفتند که من حرف هایم را نوشته ام و به جناب آقای شریعتمداری تحویل داده ام. دلنوشته ها را هم حضوری گفتم ام. مدیریت این سازمان در شرایط خاصی که دارد، کار ساده ای نیست، زیرا تأمین اجتماعی سازمانی متعلق به کارگران است و باید سالانه ۸۰ هزار میلیارد تومان درآمد داشته باشد تا ۸۰ هزار میلیارد تومان به مستمری بگیران و بازنشستگان پرداخت کند. گفتند من اولین مدیرعاملی هستم که در تاریخ سازمان از دل سازمان برآمده ام و عاشقانه به مأموریت ها و مسئولیت های آن عشق می ورزم؛ صحبت هایم تمام نشده بود که برادر گران قدرم آقای تاج الدین هم آمدند، بحث های ما عوض و موضوع سفر گران با وزیر مطرح شد. هر دو بزرگوار با شوق زاید الوصفی گفتند با همه وجود وزیر را همراهی خواهیم کرد و برنامه ریزی کردند. آنها با اخلاص پرواز کردند تا خدمت به خلق خدا را تکمیل کنند و امید را به جامعه بدهند. اما با کمال تأسف رفتند و کشور و ملت و دولت و ما را تنها گذاشتند. ناامان و دانشان همواره در دل ها خواهد ماند. خدایشان رحمت کند.